

SELAM VE BİR SORU

Sevgili Hocam, saygı, sevgi ve hürmetlerimle ellerinizden öperim. Soracağım sorudaki amacım bildik bir konunun tekrar tekrar konuşulması değil yalnızca bir yönünün o başlık altında sarahate kavuşturulması hakkında olacak:

Bir erkek ikinci bir kadınla evlenmeye niyet ettiğinde ilk eşinden, üçüncü bir kadınla evlenmeye niyet ettiğinde de ilk iki eşinden izin almak ya da onları bilgilendirmek zorunda mıdır? Burada vurgu gerçekten "zorunda mı" kelimesinde yatmaktadır çünkü bazı kimseler mesela Mağrip (Fas) gibi birtakım ülkelerde ikinci eşe izin verilmesinin ancak ilk eşin haberdar edilmesiyle mümkün olabildiği örneğini vererek bunun bir zorunluluk olduğunu söylüyorlar. Oysa haber vermek ve izin almak arasında da bir fark vardır ve onlar da biliyorlar ki bu tür nikâhlar yüzyıllardan beridir, ilk eşin haberdar edilmesi veya izni olmaksızın yapılagelmiş uygulamalardır.

Not: Tefsirinizde konu gayet güzel anlaşılmakla birlikte böyle bir başlıkla meselenin anlatımı olmadığından sormak istedim. Şimdiden teşekkür eder derin saygılarımı sunarım...

Cevap: .. Bey, bu sorunun yararı ne? Türkiye'de ikinci eş alımı kanunen yasaktır. Böyle yazarsam sorun çözülecek mi? Hangi kadın, kocasının ikinci veya üçüncü bir eş almasına izin verir ki?

Sorunun gerçek cevabına gelince: Kur'ân'da ve Hadislerde ikinci eş alabilmek için birinci eşe haber vermek veya ondan izin almak diye bir ifade yoktur. Peygamber'in ondan çok hanımı vardı. Bu hanımlarla evlenmek için bir önceki hanımlardan izin almamıştı. Kur'ân onun için şöyle buyurmuştur:

"Ey Peygamber, biz, ücretlerini (mehirlerini) verdiği eşlerini; Allah'ın sana ganîmet olarak verdiği(i savaş esîr)lerinden elinin altında bulunan(câriye)leri; amcanın, halalarının, dayının ve teyze-lerinin seninle beraber göç eden kızla-rını sana helâl kaldık. Bir de kendisini (mehirsiz olarak) Peygambere hibe eden ve Peygamberin de kendisini almak dilediği inanmış kadını, diğer mü'-minlere değil, sırf sana mahsus olmak üzere (helâl kıldık). Biz, eşleri ve elleri-nin

altında bulunan(câriye)leri hakkında mü'minlere yapmalarını gerekli kıldı-ğımız şeyi bil(dir)dik. (Onların bu hususta ne yapması lâzım geldiğini de daha önce açıkladık) ki, sana bir zorluk olmasın, (sen bir sıkıntıya, güç bir duruma düşmeyesin). Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir." (Ahzab: 50)

Mü'minlere de şöyle buyurulmuştur:□

"Şayet öksüz (kızlarla evlendiğiniz takdirde on)lar hakkında adaleti yerine getiremeyeceğinizden korkarsanız, size helâl olan kadınlardan ikişer, üçer, dörder alın. O(kadı)nlar arasında da adalet yapamayacağınızdan korkarsanız bir tane alın; yahut ellerinizin altında bulunan (câriye)lerle yetinin. Cevr (ve haksızlık) etmemeniz için en uygun olan budur.□ Kadınlara mehirlerini bir hak olarak (gönül hoşluğuyla) verin; eğer kendi istekleriyle o mehrin bir kısmını size bağışlarsa, onu da âfiyetle yiyin." (Nisa: 3-4)